

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski

SSN Joanna Misztal-Konecka (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K.
przy uczestnictwie S. N. i B. N.
o wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej Nr (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 lutego 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

1. Prokurator Prokuratury Okręgowej w K. we wniosku z 31 marca 2017 r. domagał się wpisu w księdze wieczystej nr (...) na rzecz Prokuratury Okręgowej w K. hipoteki przymusowej do połowy wartości szacunkowej lokalu tj. 1 064 950,00 zł na podstawie dołączonego do wniosku postanowienia prokuratora z 30 marca 2017 r. o zabezpieczeniu majątkowym na mieniu podejrzanego Stanisława Nawary grożącej kary grzywny i obowiązku naprawienia szkody.
2. Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z 23 października 2017 r. oddalił wniosek.
3. Postanowieniem z 25 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy, oddalił ją.

Sąd Okręgowy zaaprobował ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy: Księga wieczysta nr (...) założona została dla nieruchomości lokalowej - lokalu mieszkalnego numer 2, w budynku numer (...), przy ulicy K. w K.. Ujawnionymi w księdze wieczystej właścicielami przedmiotowej nieruchomości są S. i B. małżonkowie N..

Postanowieniem z 30 marca 2017 r. Prokurator na podstawie art. 291, 292, 293 § 1, 3, 5 i 6 oraz 295 § 4 k.p.k. zabezpieczył na mieniu podejrzanego Stanisława Nawary grożącą mu karę grzywny w liczbie 300 stawek i wysokości jednej stawki 500 zł oraz orzeczenie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej w mieniu do wysokości 6 265 007,25 zł, m.in. poprzez obciążenie hipoteką przymusową lokalu mieszkalnego nr 2 przy ul. K. (...) w K., dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...), do połowy szacunkowej wartości, czyli 1 064 950 zł.

Sąd Okręgowy wskazał przede wszystkim, że dokument, który został przedłożony do wniosku nie spełnia wymagań co formy przewidzianej dla podstaw wpisów w księgach wieczystych: załączony do wniosku dokument stanowi kserokopię postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym, na której umieszczono wyłącznie pieczęć urzędową Prokuratury, nie zawiera natomiast adnotacji o poświadczeniu zaopatrzonej w podpis osoby upoważnionej do dokonania tej czynności. Niepoświadczona podpisem kserokopia dokumentu urzędowego nie stanowi odpisu dokumentu i już z tego powodu wniosek nie podlegał uwzględnieniu. Co więcej, do wniosku należało dołączyć odpis postanowienia zaopatrzonego we wzmiankę o wykonalności (art. 743 § 2 k.p.c. w zw. z art. 292 § 1 k.p.k.), która powinna przybrać formę podpisanej przez Prokuratora odrębnej adnotacji o wykonalności.

Dodatkowo w ocenie Sądu Okręgowego zachodzi przeszkoda do dokonania wpisu, ponieważ wymienione postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym nie określa osoby wierzyciela, zaś wskazanie to nie może wynikać wyłącznie z treści wniosku o wpis hipoteki. Nadto niedopuszczalne jest, by w ramach jednej hipoteki doszło do zabezpieczenia dwóch różnych wierzytelności na rzecz dwóch różnych osób: G. S.A. i Skarbu Państwa.

4. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł Prokurator Okręgowy w K., zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił obrazę:

- art. 110 pkt 5 u.k.w.h. w zw. z art. 293 § 2 k.p.k. oraz art. 110¹ u.k.w.h. w zw. z art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 250 § 1 k.p.c. w zw. z art. § 143 i 145 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zw. z § 22 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 marca 2016 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów i innych działów administracji powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;

- art. 626⁸ § 2 k.p.c. oraz art. 293 § 5 k.p.k. w zw. z art. 291 § 1 k.p.k. i art. 465 § 2 k.p.k.;

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 291 § 1 k.p.k. i art. 293 § 1 i 2 k.p.k.

- art. 626² § 2 k.p.c.;

- art. 233 § 1 k.p.c. i 378 § 1 k.p.c.

Skarżący domagał się uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy właściwemu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

5. W odpowiedzi na skargę uczestniczka B. N. domagała się jej oddalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

6. W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że w dniu 3 listopada 2020 r. zmarł uczestnik postępowania S. N.. Obligowało to Sąd Najwyższy do rozważenia potrzeby zawieszenia postępowania w sprawie.

W uchwale z 28 listopada 2018 r. (III CZP 25/18, OSNC 2019/4/34) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w razie śmierci uczestnika postępowania wieczystoksięgowego sąd nie zawiesza postępowania. Stanowisko to opiera się na założeniu, że następstwo prawne zaistniałe po złożeniu wniosku nie uzasadnia następstwa procesowego następców prawnych, zaś swą podstawę prawną znajduje w art. 626¹ § 2 k.p.c. Ma również istotne uzasadnienie pragmatyczne, ponieważ postępowanie wieczystoksięgowe służy szybkiemu i sprawnemu ujawnianiu i ewidencjonowaniu stanu prawnego nieruchomości, a nie dochodzeniu ochrony praw podmiotowych, zaś kognicja sądu w tym postępowaniu jest istotnie ograniczona.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę pogląd ten podziela, a zatem nie zachodzą przeszkody w rozpoznaniu skargi kasacyjnej.

7. Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c., w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu wieczystoksięgowym, będących w świetle systematyki części drugiej Kodeksu postępowania cywilnego jedną z kategorii spraw z zakresu prawa rzeczowego, skarga kasacyjna jest dopuszczalna w sytuacji, w której przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie co do istoty sprawy oraz postanowienie w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończące postępowanie w sprawie. Sprawy o wpis w księdze wieczystej są sprawami z zakresu prawa rzeczowego w rozumieniu tego uregulowania.

Przyjmuje się, że pod pojęciem „istoty sprawy” należy rozumieć przesłanki materialnoprawne wniosku o wpis (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 7 listopada 2013 r., V CZ 59/13; z 26 marca 2015 r., V CZ 4/15). Taki charakter mają orzeczenia rozstrzygające o zasadności żądania wnioskodawcy udzielenia ochrony prawnej przez potwierdzenie jego praw rzeczowych, ukształtowanie ich, jeżeli przepis tego wymaga, albo wzmocnienie skuteczności praw osobistych i roszczeń.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane bywa stanowisko, że skarga kasacyjna nie jest dopuszczalna na postanowienia sądu drugiej instancji wydane w przedmiocie wpisu lub wykreślenia w księdze wieczystej dokonywane w związku z realizacją zabezpieczenia, w tym odnoszącego się do wpisu hipoteki przymusowej. Stanowisko to jest uzasadnione tym, że w takim wypadku wpis pełni funkcję zabezpieczającą (postanowienia Sądu Najwyższego z 15 stycznia 1997 r., III CZP 1/97, OSNC 1997/4/37; z 17 września 1997 r., II CKN 305/97; z 27 października 1998 r., III CKN 8/98, OSNC 1999//65; z 23 sierpnia 2012 r., II CZ 94/12; z 24 kwietnia 2015 r., V CSK 579/14; z 23 marca 2018 r., II CZ 11/18; z 14 czerwca 2018 r., V CSK 362/17; z 26 listopada 2019 r., V CSK 169/19), lub tym, że postanowienia w przedmiocie takiego wpisu nie kładą kresu czynnościom w zakresie uprawnień podmiotowych związanych z ustrojem ksiąg wieczystych lub nie powodują zmiany ujawnionych w księdze wieczystej praw podmiotowych (postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2001 r., V CZ 91/01, OSNC 2002/2/25; z 21 stycznia 2003 r., III CZ 128/02; z 23 sierpnia

2012 r., II CZ 94/12; z 5 października 2018 r., I CZ 90/18; z 24 października 2019 r., V CSK 162/19). Równocześnie jednak prezentowany jest, choć bez szerszego uzasadnienia, pogląd odmienny dopuszczający skargę kasacyjną w sprawach o wpis hipoteki przymusowej (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CSK 326/12; postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lutego 2014 r., IV CSK 275/13; postanowienie Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2019 r., V CSK 145/18; postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2020 r., I CSK 630/18) i umownej (postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2018 r., II CZ 26/18; II CZ 29/18; II CZ 31/18; postanowienie Sądu Najwyższego z 12 września 2018 r., II CZ 34/18).

W ocenie Sądu Najwyższego, w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, o ile można byłoby uznać, że wpisy do księgi wieczystej w postaci ostrzeżeń czy niektórych roszczeń, służą wyłącznie wykonaniu lub dopełnieniu zabezpieczenia, o tyle ocena ta byłaby nietrafna w odniesieniu do wpisu hipoteki przymusowej. Błędne jest zwłaszcza stanowisko, jakoby wpis hipoteki przymusowej miał charakter zabezpieczający i nieprowadzący do zmiany treści praw podmiotowych ujawnionych w księdze wieczystej, a zatem by był rozstrzygnięciem wypadkowym. Zabezpieczenie uzyskiwane w ten sposób ma bowiem materialnoprawny charakter, kreując stosunek prawny między uprawnionym przez wpis a każdorazowym właścicielem nieruchomości, nadto wpływa na określenie pierwszeństwa hipotek. Z punktu widzenia żądania stanowiącego przedmiot konkretnego postępowania inicjowanego wnioskiem o wpis, ma ono charakter ostateczny, zamykając ciąg podejmowanych w nim czynności prowadzących do określonej zmiany w płaszczyźnie prawa materialnego. W konsekwencji nie ma uzasadnionych podstaw do uznania, że stanowi orzeczenie wypadkowe, a nie orzeczenie co do istoty sprawy.

8. W odniesieniu do zarzutów naruszenia art. 233 k.p.c. należy wskazać przede wszystkim, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, zaś po myśli art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji zarzut

naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może być przedmiotem rozważań i ocen Sądu Najwyższego.

Równocześnie Sąd Najwyższy zauważa, że pierwszy z zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. został powiązany przez skarżącego z naruszeniem art. 291 § 1 k.p.k. i art. 293 § 1 i 2 K.p.k. w zakresie, w jakim Sąd Okręgowy uznał pokrzywdzonego za wierzyciela hipotecznego, zaś w drugim przypadku z naruszeniem art. 378 § 1 K.p.c. w zakresie, w jakim Sąd Okręgowy odmówił uwzględnienia wniosku również w odniesieniu do wpisu hipoteki przymusowej zabezpieczającej grożącą podejrzanemu karę grzywny. Kwestie te zostaną omówione w dalszej części uzasadnienia.

9. Zakres kognicji sądu wieczystoksięgowego określa art. 626⁸ § 2 k.p.c., który wskazuje, że sąd bada tylko treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Z tego względu kontrola zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu wieczystoksięgowym dokonywana przez sąd drugiej instancji na skutek wniesionej apelacji jest ograniczona tylko do tego, czy w świetle dokumentów załączonych do wniosku była podstawa do dokonania lub odmowy wpisu zgodnie z wnioskiem o wpis.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że art. 626⁸ § 2 k.p.c. nie może być rozumiany w sposób sprowadzający sąd w postępowaniu wieczystoksięgowym do realizacji wyłącznie czynności rejestracyjno-ewidencyjnych. W ramach badania treści i formy załączonych dokumentów ocenie sądu wieczystoksięgowego podlega skuteczność ustanowienia lub powstania prawa podlegającego wpisowi do księgi wieczystej. Równocześnie sąd wieczystoksięgowy nie jest uprawniony do badania merytorycznej zasadności dokumentów urzędowych (np. orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych), a zatem postanowienia prokuratora wydanego na podstawie przepisów o zabezpieczeniu majątkowym. Nie zwalnia to jednak sądu wieczystoksięgowego od zbadania, czy dokument urzędowy, w tym postanowienie prokuratora, zawiera wszystkie konieczne elementy pozwalające na dokonanie żądanego wpisu, a zatem czy z „przyczyn technicznych” nadaje się do wpisu (uchwała Sądu Najwyższego z 4 lipca 1986 r., III CZP 35/86, OSNC 1987/7/90; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2008 r., II CSK 115/08; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 stycznia

2010 r., V CSK 230/09; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2014 r., IV CSK 524/13).

9. Zgodnie z art. 109 ust. 1 u.k.w.h. wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa). Jest to legalna definicja hipoteki przymusowej określająca przesłanki jej ustanowienia i przedmiot zabezpieczenia. Ma ona zatem zastosowanie także do hipoteki przymusowej powstałej na podstawie postanowienia prokuratora (art. 110 pkt 2 u.k.w.h.).

Do zasadniczych elementów hipoteki przymusowej należy zatem określenie wierzyciela wierzytelności hipotecznej oraz przedmiotu hipoteki i jej wysokości. Wymogi, jakim powinno odpowiadać postanowienie zabezpieczające prokuratora, reguluje również art. 293 § 2 zd. 1 k.p.k.: w postanowieniu określa się kwotowo zakres i sposób zabezpieczenia, uwzględniając rozmiar możliwej do orzeczenia w okolicznościach danej sprawy grzywny, środków karnych, przepadku lub środków kompensacyjnych. Oznacza to m.in., że w postanowieniu winny znaleźć się wszystkie elementy konstytuujące powstanie hipoteki, tj. wskazanie przedmiotu hipoteki, rodzaju wierzytelności, wysokości hipoteki i określenie wierzyciela hipotecznego.

Nie podziela zatem Sąd Najwyższy poglądu wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2019 r., wedle którego zabezpieczenie prokuratora jest w istocie zabezpieczeniem w sprawie, a nie w odniesieniu do osób poszkodowanych, które dopiero ujawnione w prawomocnym wyroku mogą z tego tytułu dochodzić swoich praw na drodze cywilnej w razie nieuwzględnienia ich roszczeń na gruncie postępowania karnego. Podobnie nie można podzielić stanowiska, że nie ma konieczności wskazania osób, którym zabezpieczenie ma gwarantować uzyskanie świadczenia, a w wypadku zabezpieczenia dokonywanego przez organ postępowania przygotowawczego wierzycielem hipotecznym jest Skarb Państwa, także w wypadku potencjalnych wierzytelności osób trzecich (V CSK 145/18, OSNC-ZD 2020/4/61).

Nie można bowiem zapominać, że hipoteka przymusowa jest zawsze instrumentem cywilnoprawnym, choćby podstawą jej wpisu było postanowienie wydane w

postępowaniu karnym. Kiedy bowiem hipoteka zostaje ujawniona w księdze wieczystej (art. 67 u.k.w.h.), powstaje stosunek cywilnoprawny między właścicielem nieruchomości a podmiotem, któremu przysługuje takie zabezpieczenie (wierzycielem hipotecznym). Jeżeli dojdzie do zbycia nieruchomości obciążonej hipoteką przymusową, stosunek ten wiąże nabywcę nieruchomości z wierzycielem hipotecznym, niezależnie od tego czy nabywca ten uczestniczył w postępowaniu karnym. Co więcej, sam Kodeks postępowania karnego wskazuje, że zabezpieczenie następuje w sposób wskazany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 292 § 1 k.p.k.). Odsyła zatem m.in. do art. 747 k.p.c., który jako jeden ze sposobów zabezpieczenia roszczeń pieniężnych wskazuje właśnie hipotekę przymusową. Hipoteka, której podstawą może zatem być również postanowienie prokuratora, nie jest inną hipoteką niż ta uregulowana w ustawie o księgach wieczystych i hipotece.

Każdorazowo hipoteka - zgodnie z zasadą szczegółowości - zabezpiecza oznaczoną wierzytelność wynikającą z określonego stosunku prawnego, co czyni niezbędnym wskazanie, co dokładnie hipoteka zabezpiecza. Co więcej, zgodnie z zasadą akcesoryjności hipoteki, która oznacza powiązanie normatywne między osobą uprawnioną z tytułu hipoteki a wierzycielem, któremu przysługuje zabezpieczona wierzytelność, nie jest dopuszczalne ustanowienie hipoteki na rzecz Skarbu Państwa celem zabezpieczania wierzytelności innych podmiotów. Tymczasem postanowienie prokuratora z 30 marca 2017 r. nie określa osoby wierzyciela (ani w odniesieniu do zabezpieczenia grzywny, ani obowiązku naprawienia szkody). Braku tego nie usuwa wniosek o wpis hipoteki, który - co warto odnotowania - wskazuje, że hipoteka miałaby zostać wpisana na rzecz Prokuratury Okręgowej w K.. Wierzyciel hipoteczny, a więc wierzyciel, któremu przysługuje wierzytelność mająca być zabezpieczona hipoteką, winien być określony w tytule wykonawczym lub tytule zabezpieczenia. Nie jest rolą sądu wieczystoksięgowego samodzielne określanie wierzyciela, choćby było oczywiste, że w odniesieniu do zabezpieczonej grzywny wierzycielem powinien być Skarb Państwa, zaś w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych - pokrzywdzony przestępstwem.

Reasumując, niedopuszczalne jest ustanowienie w postanowieniu prokuratora jednej hipoteki przymusowej, która ma równocześnie zabezpieczać należności Skarbu Państwa i poszkodowanego. Wówczas zachodzi przeszkoda do dokonania wpisu (art. 626⁹ k.p.c.), a w szczególności nie jest dopuszczalne dokonanie „podziału” hipoteki przez sąd wieczystoksięgowy i dokonanie wpisu „części” hipoteki zabezpieczającej karę grzywny. Stoi temu na przeszkodzie choćby brak określenia w tym przypadku wysokości zabezpieczanej wierzytelności.

Czyni to zarzut naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. całkowicie bezzasadnym. Brak także podstaw do uznania jego zasadności z uwagi na podnoszone przez skarżącego zaniechanie umożliwienia mu odniesienia się do argumentów przytoczonych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu postanowienia o oddaleniu apelacji. Dość wskazać, że w postępowaniu wieczystoksięgowym sprawy rozpoznawane są na posiedzeniu niejawnym, zaś żaden przepis postępowania nie nakazuje sądowi uprzedniego notyfikowania uczestnikom postępowania przesłanek orzeczenia, które zostanie wydane.

10. Całkowicie bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 626² § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie wezwania do udziału w sprawie G. S.A. w likwidacji z siedzibą w K.. Przede wszystkim przepis ten - wykluczający obowiązek składania wniosków wieczystoksięgowych na urzędowym formularzu w odniesieniu do wniosków pomieszczonych w akcie notarialnym - utracił moc z dniem 1 lipca 2016 r. Jeżeli jednak skarżącemu chodziło o naruszenie art. 626¹ § 2 k.p.c., to podkreślenia wymaga, że ani z postanowienia prokuratora, ani z wniosku o wpis hipoteki nie wynikało, by podmiot ten był wierzycielem hipotecznym.

Do odmiennych wniosków nie prowadzi to, że prokurator uprawniony jest do złożenia wniosku o wpis hipoteki również na rzecz innego podmiotu niż Skarb Państwa (art. 7 k.p.c.), albowiem w niniejszym postępowaniu prokurator z tego uprawnienia nie skorzystał.

11. Odnosząc się wreszcie do zarzutów dotyczących uznania przez Sąd Okręgowy, że kserokopia postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym opatrzona odciskiem pieczęci urzędowej nie jest dokumentem mogącym stanowić podstawę wpisu w księdze wieczystej, należy w pierwszej kolejności wskazać, że irrelewantne dla nich jest wskazanie na naruszenie art. 110 pkt 5 u.k.w.h. (Hipotekę

przymusową można uzyskać także na podstawie zarządzenia zabezpieczenia określonego w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo zarządzenia zabezpieczenia określonego w ustawie, o której mowa w pkt 4) oraz art. 110¹ u.k.w.h. (Wierzyciel może żądać wpisu hipoteki przymusowej na sumę nie wyższą niż wynikająca z treści dokumentu stanowiącego podstawę jej wpisu do księgi wieczystej. Jeżeli z dokumentu tego nie wynika wysokość sumy hipoteki, suma hipoteki nie może przewyższać więcej niż o połowę zabezpieczonej wierzytelności wraz z roszczeniami o świadczenia uboczne określonymi w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki na dzień złożenia wniosku o wpis hipoteki).

Ustanowienie hipoteki przymusowej na podstawie art. 109 ust. 1 u.k.w.h. wymaga przedstawienia tytułu wykonawczego, z którego wynika wierzytelność wnioskodawcy podlegająca zabezpieczeniu. W analizowanym przypadku należy jednak wziąć pod uwagę, że stosownie do art. 110 pkt 2 u.k.w.h. hipotekę przymusową można uzyskać także na podstawie postanowienia prokuratora. Oczywiście jest przy tym, że podstawą wpisu hipoteki nie jest w tym przypadku oryginał postanowienia prokuratora (który znajduje się w aktach sprawy), lecz urzędowo poświadczony odpis lub wyciąg z tego dokumentu (art. 244 w zw. z art. 250 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Przepis art. 250 § 1 k.p.c. ustanawia bowiem wyjątek od zasady, że przeprowadzenie w postępowaniu cywilnym dowodu z dokumentu dotyczy dokumentu oryginalnego, i pozwala zastąpić dokument oryginalny jego poświadczonym przez organ odpisem. Przepis ten znajduje zastosowanie również w sprawach o wpis hipoteki przymusowej (postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 kwietnia 2013 r., II CSK 520/12, OSNC 2013/12/147; z 16 maja 2013 r., IV CSK 637/12; z 5 lipca 2013 r. IV CSK 742/12; z 30 stycznia 2014 r., IV CSK 243/13; z 8 października 2014 r., II CSK 54/14, OSNC 2015/9/109). Poświadczenie, o którym mowa w art. 250 k.p.c., powinno być dokonane przez osobę upoważnioną do takich czynności i w sposób pozwalający na jej identyfikację (tak w odniesieniu do orzeczeń sądowych - np. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2004 r., V CK 448/03). Takiego poświadczenia dokument dołączony do wniosku był pozbawiony, zaś przywołane przez skarżącego regulacje Prawa o prokuraturze, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 7 kwietnia 2016 r. -

Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury lub zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 marca 2016 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów oraz innych działów administracji w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury - nie stanowią *lex specialis* wobec powołanych regulacji postępowania cywilnego. W szczególności przywołany § 22 zarządzenia z 3 marca 2016 r. określa zasady używania pieczęci urzędowej okrągłej (§ 22 ust. 1-2) i sposób uwierzytelniania dokumentów (§ 22 ust. 3-4). Jeśli do wniosku nie dołączono dokumentu, który może stanowić podstawę wpisu, lub załączono dokument w niewłaściwej formie, np. w formie kserokopii niepotwierdzonej przez właściwy podmiot, zachodzi przeszkoda do dokonania wpisu, co obliguje sąd wieczystoksięgowy, zgodnie z art. 626⁹ k.p.c., do oddalenia wniosku (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., II CSK 54/14, OSNC 2015/9/109).

Jedynie marginalnie należy wskazać, że postanowienie prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym - w celu uzyskania wpisu hipoteki przymusowej - winno zostać zaopatrzone przez prokuratora we wzmiankę o wykonalności (art. 743 § 2 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 292 § 1 k.p.k. - postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lutego 2014 r., IV CSK 275/13).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił skargę kasacyjną.

jw